

Obsah

Seznam autorů	V
Úvaha namísto předmluvy	XXVII
Úvodní slovo	XXVIII

I ÚVODNÍ KAPITOLY

1 Historie oboru.....	3
2 Náš obor v kontextu moderní medicíny	8
3 Anestezie v kontextu perioperační medicíny, ERAS.....	12
3.1 Současnost.....	12
3.2 Koncepce ERAS	14
3.3 Indikátory kvality péče	15
3.4 Základní oblasti péče.....	16
4 Základní legislativa	20
4.1 Prameny práva, právní zdroje.....	20
4.2 Základní terminologie.....	23
4.3 Povinnosti a práva zdravotnického pracovníka	24
4.4 Povinnosti a práva pacienta	26
4.5 Vybraná témata do klinické praxe anesteziologa.....	27
4.6 Právní odpovědnost.....	37
5 Etika na operačním sále.....	41
5.1 Lékařská etika	41
5.2 Anesteziolog a etika	41
5.3 Etika na operačním sále.....	42
5.4 Praktická aplikace etických principů anesteziologa na operačním sále ..	44
6 Simulační medicína a její význam pro anesteziologa	51
6.1 Důležité milníky v simulaci v anesteziologii.....	51
6.2 Principy simulační medicíny	53
6.3 Dramaturgie simulační lekce	57
6.4 Netechnické dovednosti	57
6.5 Debriefing	60
7 Výzkum a klinické studie v anesteziologii a intenzivní péči	65
7.1 Etické aspekty	65
7.2 Typy studií.....	65
7.3 Klinické hodnocení léčiv.....	67
7.4 Klinické hodnocení zdravotnických prostředků	69
7.5 Jak připravit klinickou studii?.....	69
7.6 Jak vyhodnotit klinickou studii?.....	69
7.7 Statistická analýza.....	69
7.8 Publikační výstupy	70
7.9 Chyby a omyly ve výzkumu	71

7.10	Syntetický výzkum	71
7.11	Medicína založená na důkazech	71

II ZÁKLADY FYZIOLOGIE A FARMAKOTERAPIE

8	Mechanismus účinku celkových anestetik	75
8.1	Celková anestezie	75
8.2	Komponenty celkové anestezie	75
8.3	Hypotézy o podstatě celkové anestezie	77
8.4	Anatomická úroveň a oblast působnosti anestetik	78
8.5	Elektrofyzilogické projevy a anestetika	79
8.6	Molekulární cíle účinku celkových anestetik	80
8.7	Mechanismy účinků některých intravenózních a inhalačních anestetik ..	87
8.8	Nová farmaka v anesteziologii	89
9	Autonomní nervový systém	95
9.1	Funkční anatomie	95
9.2	Neurotransmitery	98
9.3	Receptory	99
9.4	Reflexy a interakce ANS	100
9.5	Klinická farmakologie	101
9.6	Vliv anestezie na ANS	105
9.7	Dysfunkce autonomního nervového systému	108
10	Fyziologie a patofyziologie bolesti	111
10.1	Placebo a nocebo	114
10.2	Akutní a chronická bolest	114
10.3	Specializované obory zabývající se léčbou bolesti	116
11	Fyziologie a patofyziologie dýchání	118
11.1	Základní funkce respiračního systému	118
11.2	Inervace	118
11.3	Poruchy regulace dýchání	119
11.4	Mechanismus dýchání	122
11.5	Změny plicních kapacit a objemů	128
11.6	Ventilace a perfuze plic	129
11.7	Hypoxemie	135
11.8	Hyperoxemie	136
11.9	Hyperkapnie, hyperkapnie	136
11.10	Hypokapnie, hypokapnie	137
11.11	Ventilační selhání, oxygenační selhání	137
12	Ventilace a perfuze na operačním sále	139
12.1	Ventilace a její distribuce	139
12.2	Distribuce perfuze	141
12.3	Poměr ventilace a perfuze (V/Q)	142
12.4	Vliv anestezie na ventilaci a perfuzi	143

12.5	Vliv anestezie na výměnu plynů	144
12.6	Ventilace a perfuze za speciálních podmínek	145
12.7	Vliv anestezie na mechanické vlastnosti respiračního systému.....	145
12.8	Vztah oxygenace a ventilace pozitivním přetlakem	146
12.9	Hypoxická plicní vazokonstrikce	147
13	Kyslík, hypoxie, hyperoxie	149
13.1	Klinická fyziologie kyslíku	149
13.2	Hyperoxie	150
13.3	Oxygenoterapie.....	151
13.4	HFNO.....	152
14	Interakce srdce–plíce	154
14.1	Normální nebo středně závažně snížená funkce myokardu, sinus rytmus, plně mandatorní ventilace s konstantním dechovým objemem (Vt)	155
14.2	Normální nebo středně závažně snížená funkce myokardu, sinus rytmus, spontánně spouštěná IPPV (NIV, PSV, BIPAP, ASV, SIMV + PSV...) nebo zcela spontánní ventilace, Vt nemusí být zcela konstantní	156
14.3	Další faktory ovlivňující interpretaci H–L interakcí	157
15	Fyziologie krevního oběhu	161
15.1	Základní komponenty krve.....	161
15.2	Základní anatomicko-fyziologické poznámky.....	166
15.3	Regulace kardiovaskulárního aparátu	172
16	Základy šokových stavů	175
16.1	Klasifikace šokových stavů	175
16.2	Diferenciální diagnostika šoku: jak postupně vylučovací metodou stanovit diagnózu?	176
17	Neurofyziologie	180
17.1	Fyziologie mozkové perfuze	180
17.2	Patofyziologie mozkové perfuze.....	195
17.3	Anestetika a ovlivnění parametrů průtoku mozkem.....	196
17.4	Pacient s nitrolební hypertenzí.....	199
18	Farmakokinetika a farmakodynamika	209
18.1	Farmakokinetika.....	209
18.2	Absorpce	210
18.3	Distribuce	210
18.4	Metabolismus a eliminace	213
18.5	Farmakodynamika	216
18.6	Vztah mezi farmakokinetikou a farmakodynamikou	217
18.7	Vztah farmakokinetiky a farmakodynamiky antibiotik	217
18.8	Vztah farmakokinetiky a farmakodynamiky inhalačních anestetik	218
18.9	Vztah farmakokinetiky a farmakodynamiky lokálních anestetik.....	218

19	Inhalační celková anestetika	221
19.1	Historie	221
19.2	Základní fyzikálně-chemické vlastnosti inhalačních anestetik	221
19.3	Farmakokinetika inhalačních anestetik	222
19.4	Účinek volatilních anestetik na orgánové systémy	224
19.5	Způsoby podání inhalačních anestetik	225
19.6	V současnosti používaná inhalační anestetika	225
20	Intravenózní anestetika	230
20.1	Historie	230
20.2	Dělení a mechanismus účinku	230
20.3	Propofol	236
20.4	Barbituráty: thiopental a metohexital	241
20.5	Etomidát	242
20.6	Ketamin	245
20.7	Benzodiazepiny (anestetika midazolam a remimazolam)	246
20.8	Dexmedetomidin	251
21	Myorelaxancia	253
21.1	Historie	253
21.2	Nervosvalový přenos	254
21.3	Farmakokinetika NMBA	257
21.4	Členění NMBA	257
21.5	Monitorace nervosvalové blokády	264
21.6	Ukončení nervosvalové blokády	268
21.7	Pooperační zbytková kurarizace	269
21.8	NMBA v podmínkách intenzivní péče	270
21.9	Budoucnost a výzkum NMBA	271
22	Analgetika a opioidy	274
22.1	Neopioidní analgetika (analgetika-antipyretika)	274
22.2	Nesteroidní protizánětlivé léky	275
22.3	Opioidy	277
22.4	Další látky využívané v perioperační analgezií	282
22.5	Kombinované preparáty	284
23	Regionální anestézie – základní anatomie a fyziologie, klinická farmakologie lokálních anestetik	286
23.1	Regionální anestézie, definice a vymezení pojmů	286
23.2	Základní fyziologie a anatomie periferního nervového systému	286
23.3	Farmakologie regionální anestézie	289
24	Kardiotonika, katecholaminy	297
24.1	Srdeční glykosidy	298
24.2	Katecholaminy	298
24.3	Inhibitory fosfodiesterázy	303
24.4	Kalciové senzitivizéry: levosimendan	303
24.5	Jiné látky s vazopresorickým účinkem	304

25 Acidobazická rovnováha pro anesteziologa	307
25.1 Vnitřní prostředí je vitální funkce	307
25.2 Základní pojmy	307
25.3 Rozdělení, původ a osud kyselin v organismu	308
25.4 Fyziologický stav a jeho udržování	308
25.5 Vyšetření acidobazické rovnováhy	310
25.6 Klasický přístup k hodnocení acidobazické rovnováhy	310
25.7 Stewartův přístup k hodnocení acidobazické rovnováhy	311
25.8 Neměřitelné anionty a další poznámky	311
25.9 Praktický návod ke zhodnocení acidobazické rovnováhy	312
25.10 Acidobazická rovnováha na operačním sále	314
26 Iontové dysbalance perioperačně, rizika a terapie	317
26.1 Fyziologie metabolismu vody a iontů	318
26.2 Nejčastější iontové poruchy v perioperačním období	319
26.3 Poruchy kalemie	322
26.4 Poruchy magnezemie	325
26.5 Poruchy kalcemie	325
27 Perioperační tekutinová terapie	327
27.1 Fyziologické poznámky k infuzní terapii	327
27.2 Význam infuzní terapie v perioperačním období	331
27.3 Typy náhradních roztoků	333
27.4 Racionální tekutinová terapie v perioperačním období	335
28 Účelná hemoterapie	340
28.1 Krevní skupiny a kompatibilita	340
28.2 Anemie	343
28.3 Běžně používané transfuzní přípravky a krevní deriváty	349
28.4 Racionální transfuzní politika	359
28.5 Alternativy ke krevní transfuzi	365
28.6 Koncept Patient Blood Management	369
29 Hemostáza	371
29.1 Fyziologie a patofyziologie hemostázy	371
29.2 Vyšetření rotační tromboelastometrie (ROTEM)	377
29.3 Specifika hemostázy v neonatologii a pediatrii	380
29.4 Specifika hemostázy v hepatologii	383
29.5 Další základní poruchy hemostázy	385
29.6 ECMO problematika a hemostáza	385
III OBECNÁ ANESTEZIE	
30 Vyšetření před anestezií, skórovací systémy	395
30.1 Předoperační vyšetření	395
30.2 Klasifikační schémata	398

31 Načasování operace	412
31.1 Význam načasování operace s ohledem na perioperační proces	412
31.2 Základní rozdělení s ohledem na časovou nutnost indikace operace. . .	414
31.3 Psychické aspekty načasování operace	414
31.4 Fyzické aspekty načasování operace	415
31.5 Příprava pacienta k emergentnímu výkonu	416
31.6 Příprava pacienta k akutnímu výkonu.	416
31.7 Příprava pacienta k elektivnímu nebo plně odkladnému výkonu	417
31.8 Vzdálená příprava	418
32 Perioperační farmakoterapie	421
32.1 Onemocnění srdce a cév	422
32.2 Onemocnění plic: asthma bronchiale a CHOPN.	424
32.3 Diabetes mellitus	424
32.4 Onemocnění štítné žlázy.	425
32.5 Chronická kortikoidní léčba.	425
32.6 Glaukom	425
32.7 Spánek před operací, prepmedikace a premedikace	426
32.8 Předoperační lačnění a nepití.	434
33 Nejzávažnější přidružená onemocnění	437
33.1 Úvod a vzácná onemocnění	437
33.2 Obezita.	437
33.3 Senioři	438
33.4 Onemocnění kardiovaskulární.	440
33.5 Onemocnění respirační.	448
33.6 Diabetes mellitus	455
33.7 Onemocnění jater.	464
33.8 Onemocnění ledvin	469
33.9 Onemocnění nervového systému.	474
34 Anesteziologická pracovní stanice: anesteziologický přístroj	477
34.1 Anesteziologický přístroj.	477
34.2 Základní schéma testování anesteziologického přístroje před zahájením anestezie	480
34.3 Zdroje medicinálních plynů	480
34.4 Dávkovací zařízení	484
34.5 Směšovač	485
34.6 Odpařovače	486
34.7 Anesteziologický dýchací okruh.	493
34.8 Anesteziologický ventilátor.	497
34.9 Obkročný ventil (bypass)	498
34.10 Odsávačka	498
34.11 Monitorování	498
34.12 Bezpečnostní zařízení	507
34.13 Zvlhčovače.	507
34.14 Systémy odsávání odpadních plynů.	508

35 Anesteziologické dýchací systémy	511
35.1 Definice	511
35.2 Rozdělení anesteziologických systémů	511
35.3 Anesteziologické systémy podle technického řešení	513
35.4 Otevřené systémy	519
36 Zajištění dýchacích cest	522
36.1 Zajištění dýchacích cest pro potřeby anestezie	522
36.2 Zajištění dýchacích cest v intenzivní péči	525
36.3 Zajištění dýchacích cest při resuscitaci a mimo nemocnici	526
36.4 Předpokládaná obtížná intubace	527
36.5 Nepředvídaná obtížná intubace	528
37 Základy umělé plicní ventilace	531
37.1 Umělá plicní ventilace	531
37.2 Komplikace přetlakové ventilace	531
37.3 Ventilací režimy přetlakové ventilace	536
37.4 Indikace umělé plicní ventilace	545
37.5 Iniciální nastavení ventilátoru při invazivní ventilaci, základní úpravy nastavení	546
37.6 Iniciální nastavení ventilátoru při plicních patologiích	548
37.7 Peroperační umělá plicní ventilace	550
37.8 Dyssynchronie mezi ventilátorem a pacientem	551
37.9 Neinvazivní přetlaková ventilace	554
37.10 Ukončování umělé plicní ventilace	556
38 Selektivní ventilace plic	559
38.1 Zajištění dýchacích cest pro selektivní ventilaci plic	559
38.2 Kompenzační mechanismy organismu při selektivní ventilaci plic	562
38.3 Způsob selektivní ventilace plic	563
39 Zajištění cévního vstupu na operačním sále	565
39.1 Periferní žilní vstup	565
39.2 Centrální žilní vstup	566
39.3 Arteriální kanyla	568
39.4 Dialyzační katétr	569
39.5 Použití střednědobých a dlouhodobých vstupů	569
39.6 Alternativní přístupy	570
40 Perioperační monitoring	571
40.1 Monitorace během anesteziologické péče	571
40.2 Monitorování v průběhu zotavování z anestezie	573
40.3 Monitorování po anestezii v průběhu transportu	574
40.4 Vybrané klinické poznámky	574
40.5 Monitorování hloubky anestezie a antinocicepce	575
40.6 Monitorování ventilace a výměny plynů	587
40.7 Monitorování hloubky nervosvalové blokády	593

40.8	Monitorování hemodynamiky	593
40.9	Neuromonitoring	594
41	Základní a rozšířená monitorace hemodynamiky	595
41.1	Hodnocení arteriální křivky invazivního tlaku	598
41.2	Centrální žilní tlak a jeho význam	599
41.3	Rozšířený monitoring hemodynamiky	601
41.4	Souhrn metod	602
42	Perioperační péče o tělesnou teplotu	604
42.1	Tělesná teplota	604
42.2	Proč měříme tělesnou teplotu	604
42.3	Místa měření tělesné teploty	605
42.4	Základní principy prevence a léčby perioperační hypotermie	606
43	Ultrazvukové metody a jejich využití v anesteziologii	609
43.1	Základní principy POCUS	609
43.2	Oblasti využití UZ metod v rámci oboru AIM	611
43.3	Poznámky k vybraným vyšetřením POCUS	612
43.4	Stanovisko výboru ČSARIM k návrhu rozsahu požadovaných kompetencí v ultrazvukových metodách pro lékaře oboru anesteziologie a intenzivní medicína	626
44	Rozšířená monitorace mozku a neurologických funkcí	629
44.1	Transkraniální dopplerovská sonografie (TCD), transkraniální duplexní barevně kódovaná sonografie (TCCS)	629
44.2	Mozková oxymetrie	640
44.3	Monitorace funkce nervového systému	644
45	Perioperační analgezie	655
45.1	Zodpovědnost za léčbu bolesti	655
45.2	Hlavní zásady pooperační analgezie	657
45.3	Chronická pooperační bolest	660
45.4	Speciální skupiny pacientů	663
46	Techniky regionální anestezie – neuroaxiální a periferní blokády	668
46.1	Neuroaxiální blokády	668
46.2	Periferní nervové blokády	676
47	Perioperační asepse a prevence infekcí spojených se zdravotní péčí ...	684
47.1	Obecná doporučení pro anesteziologickou praxi	684
47.2	Doporučený postup aseptické techniky	685
47.3	Hygienicko-epidemiologický režim na operačních sálech	685
47.4	Mytí rukou	686
47.5	Používání ochranných rukavic	686
47.6	Ochranné oblečení, ústní roušky	687
47.7	Dekontaminace	687

47.8	Prevence kontaminace léčivých přípravků	688
47.9	Zásady provádění invazivních procedur	689
47.10	Infekce spojené se zdravotní péčí (dříve nozokomiální infekce)	690
47.11	Antimikrobiální profylaxe v chirurgii	693
47.12	Doporučený postup perioperační péče o pacienty s rizikovou nákazou (SARS-CoV-2, tuberkulóza, HIV aj.)	693
48	Profylaktické podávání antibiotik	697
48.1	Antibiotická profylaxe v chirurgických oborech	697
48.2	Infekční endokarditida a její prevence	699
48.3	Revmatická horečka	700
48.4	Meningokové invazivní infekce	700
48.5	Dlouhodobá suprese bakteriurie	701
48.6	Dlouhodobá implantace cizorodého materiálu	701
48.7	Novorozenecké infekce vyvolané <i>Streptococcus agalactiae</i>	702
48.8	Antibiotická profylaxe v intenzivní medicíně	702
49	Péče na dospávacím pokoji	704
49.1	Základní principy pooperační péče	704
49.2	Základní vybrané postupy na dospávacím pokoji	706
50	Pooperační nauzea a zvracení	710
50.1	Anatomická lokalizace a patofyziologie pooperační nauzey a zvracení	710
50.2	Rizikové faktory vzniku pooperační nauzey a zvracení	711
50.3	Stratifikace rizika pooperační nauzey a zvracení	712
50.4	Diagnóza pooperační nevolnosti u dětských pacientů	713
50.5	Farmakologie základních antiemetik	715
50.6	Indikace k podání profylaxe pooperační nauzey a zvracení	717
50.7	Kombinace antiemetik v prevenci a léčbě pooperační nauzey a zvracení ..	718
IV SPECIÁLNÍ ANESTEZIE		
51	Anestezie u pediatrických pacientů	723
51.1	Základní poznámky k fyziologii dítěte	723
51.2	Předoperační příprava	727
51.3	Monitorace dětských pacientů v perioperačním období	728
51.4	Vedení anestezie	730
52	Anestezie u novorozence	743
52.1	Definice porodu	743
52.2	Definice novorozeneckého období	743
52.3	Fyziologický novorozenec	744
52.4	Patologický novorozenec	750
52.5	Centralizace péče, transport <i>in utero</i> , pasportizace perinatologických center v ČR	766
52.6	Spolupráce neonatologa s anesteziologem	766

53 Anestezie u geriatrického pacienta	768
53.1 Stárnutí a změny fyziologie u seniorů	768
53.2 Anestezie u seniorů	773
54 Křehký pacient	778
54.1 Definice křehkosti	778
54.2 Tělesná zdatnost	779
54.3 Kognitivní zdatnost	780
54.4 Soběstačnost	781
54.5 Sociální křehkost	782
54.6 Komplexní předoperační posouzení	782
55 Anestezie u neurodegenerativních onemocnění	787
55.1 Obecné zásady	787
55.2 Alzheimerova nemoc	788
55.3 Parkinsonova nemoc	789
55.4 Amyotrofická laterální skleróza	793
55.5 Huntingtonova choroba	793
55.6 Prionová onemocnění	794
55.7 Esenciální tremor	794
55.8 Friedreichova ataxie	794
55.9 Myasthenia gravis	795
56 Základy kardiologie	802
56.1 Akutní koronární syndrom	802
56.2 Srdeční selhání	809
56.3 Nejčastější EKG nálezy	837
56.4 Anestezie u katetrizačních implantací aortální chlopně	870
57 Pacient s implantovaným stimulačním zařízením	879
57.1 Kardiální implantabilní elektronické přístroje	879
57.2 Nekardiální implantabilní elektronické přístroje	882
58 Pacient s chronickou plicní obstrukční nemocí	887
58.1 Definice, etiologie a patogeneze	887
58.2 Klasifikace	888
58.3 Diagnostika a diferenciální diagnostika	891
58.4 Prognóza	893
58.5 Léčba	893
58.6 Ventilační podpora	896
58.7 Transplantace plic	900
58.8 Terminální fáze	901
59 Pacient s restriktivním plicním onemocněním	904
59.1 Restriktivní choroby – přehled	904
59.2 Klinické důsledky restriktivního plicního onemocnění pro anesteziologa	909

59.3	Plicní objemy.....	909
59.4	Parametry funkčního vyšetření plic.....	910
59.5	Funkční vyšetření plic.....	911
60	Pacient s plicní hypertenzí.....	912
60.1	Definice, klasifikace a přehled stavů spojených s plicní hypertenzí.....	912
60.2	Klinické důsledky chronické plicní hypertenze pro anesteziologa.....	916
61	Pacient s diabetes mellitus.....	920
61.1	Klasifikace diabetu.....	920
61.2	Diabetes mellitus 1. typu.....	921
61.3	Diabetes mellitus 2. typu.....	922
61.4	Farmakologická léčba diabetu.....	924
61.5	Pozdní a akutní komplikace diabetu.....	930
61.6	Zásady péče o diabetika v perioperačním období.....	948
62	Pacient s renální insufiencí.....	955
62.1	Klasifikace selhání ledvin.....	955
62.2	Rizika rozvoje perioperačního ASL.....	956
62.3	Biomarkery ASL.....	957
62.4	Prevence a terapie ASL.....	958
62.5	Chronické onemocnění ledvin (CKD).....	963
62.6	Epidemiologie AKI.....	963
63	Pacient s jaterní insufiencí.....	966
63.1	Předoperační zhodnocení.....	966
63.2	Předoperační vyšetření.....	967
63.3	Předoperační optimalizace.....	969
63.4	Perioperační management.....	970
63.5	Pooperační období.....	971
64	Pacient s onkologickým onemocněním.....	975
64.1	Perioperační péče o onkologického pacienta.....	975
64.2	Vliv anestezie na nádorová onemocnění.....	981
65	Pacient s obezitou.....	988
65.1	Epidemiologie obezity v ČR a ve světě.....	988
65.2	Stupně obezity, typy obezity.....	988
65.3	Zdravotní rizika spojená s obezitou.....	988
65.4	Patofyziologie obezity.....	990
65.5	Předoperační zhodnocení a příprava.....	993
65.6	Anesteziologická péče.....	997
65.7	Tekutinová terapie.....	1006
65.8	Prevence tromboembolické nemoci (TEN).....	1006
65.9	Pooperační péče.....	1007
65.10	Pooperační analgezie.....	1007
65.11	Pooperační oxygenoterapie.....	1007

65.12	Ambulantní chirurgický výkon	1008
65.13	Výkony pro léčbu obezity, bariatrická chirurgie	1008
66	Polytraumatizovaný pacient	1013
66.1	Definice základních pojmů	1013
66.2	Používané skórovací systémy	1016
66.3	Iniciální zajištění traumatizovaného pacienta	1016
66.4	Anestezie k operačnímu zákroku u polytraumatizovaného pacienta ..	1025
67	Pacient s popáleninovým traumatem	1031
67.1	Epidemiologie popálenin	1031
67.2	Klasifikace popálenin	1031
67.3	Charakteristika popálenin	1032
67.4	Patofyziologie popálenin	1034
67.5	Anesteziologická péče	1037
68	Péče o dárce, multiorgánový odběr	1043
68.1	Dárce s diagnózou smrti mozku	1043
68.2	Dárce po nevratné zástavě cirkulace	1050
68.3	Pitva dárce	1052
69	ROSC (poresuscitační péče)	1054
69.1	Poresuscitační šok	1055
69.2	Stanovení prognózy pacienta po kardiopulmonální resuscitaci	1056
70	Anestezie pro výkony břišní a obecné chirurgie	1058
70.1	Patofyziologické změny spojené s výkony břišní chirurgie	1058
70.2	Předoperační fáze	1059
70.3	Obecné postupy	1060
70.4	Anestezie pro resekce jícnu	1061
70.5	Anestezie pro výkony na žaludku	1062
70.6	Anestezie pro výkony na játrech a žlučových cestách	1062
70.7	Anestezie pro výkony na pankreatu	1062
70.8	Anestezie pro kolorektální chirurgii	1063
70.9	Anestezie pro bariatrické operace	1063
70.10	Anestezie pro ostatní břišní výkony	1064
70.11	Anestezie pro komplexní onkochirurgické břišní výkony	1064
70.12	Akutní nitrobřišní výkon	1065
70.13	Anestezie pro výkony obecné chirurgie	1066
71	Laparoskopické výkony a kapnoperitoneum	1068
71.1	Vliv na respirační systém	1069
71.2	Vliv na kardiovaskulární systém	1070
71.3	Vliv na ledviny	1071
71.4	Vliv na splanchnickou cirkulaci	1071
71.5	Ostatní účinky	1071
71.6	Kontraindikace	1072

71.7	Komplikace laparoskopických výkonů	1072
71.8	Laparoskopická versus klasická laparotomická operativa.....	1073
71.9	Vedení anestezie u laparoskopických výkonů.....	1073
71.10	Pooperační péče	1074
72	Anestezie u robotických výkonů.....	1076
72.1	Příprava pacienta před robotickým výkonem	1076
72.2	Vedení anestezie u robotických operací	1077
72.3	Polohy pacienta u robotických výkonů	1078
72.4	Komplikace robotické operativy.....	1079
72.5	Urologické operační výkony	1079
72.6	Chirurgické robotické výkony	1080
73	Anesteziologie v urologii.....	1081
73.1	Poloha během operace.....	1081
73.2	Odlišnosti vybraných výkonů.....	1081
73.3	TUR syndrom	1082
74	Anestezie v ortopedii a traumatologii kostí	1084
74.1	Ortopedie.....	1084
74.2	Vybrané anesteziologické postupy u ortopedických operací	1085
74.3	Traumatologie kostí	1085
74.4	Nejčastější komplikace operací kostí	1086
75	Porodnická anestezie	1088
75.1	Mýty porodnické anestezie	1088
75.2	Volba anestezie k císařskému řezu a předoperační příprava	1089
75.3	Celková anestezie	1091
75.4	Neuroaxiální anestezie	1093
75.5	Anestezie časně po porodu	1099
76	Porodnická analgezie	1102
76.1	Porodní bolest.....	1102
76.2	Metody tlumení porodní bolesti	1102
76.3	Epidurální analgezie	1103
76.4	Kombinovaná spinálně-epidurální analgezie	1108
76.5	Systémová analgezie.....	1109
76.6	Oxid dusný (N ₂ O, rajský plyn)	1110
77	Anestezie ve stomatologii a stomatochirurgii	1113
77.1	Anatomické a fyziologické souvislosti.....	1113
77.2	Přidružená onemocnění a profil pacienta.....	1114
77.3	Specifika anestezie ve stomatologii a stomatochirurgii.....	1114
77.4	Regionální anestezie ve stomatologii.....	1114
77.5	Sedace a analgosedace ve stomatologii	1115
77.6	Celková anestezie ve stomatologii	1115

77.7	Speciální techniky zajištění dýchacích cest v maxilofaciální chirurgii	1117
77.8	Akutní maxilofaciální výkony	1117
77.9	Rozsáhlé onkochirurgické výkony obličejové chirurgie	1118
77.10	Pooperační péče	1118
78	Anestezie a perioperační péče v oftalmologii a otorinolaryngologii ..	1119
78.1	Anestezie a perioperační péče v oftalmologii	1119
78.2	Anestezie a perioperační péče v otorinolaryngologii	1124
79	Ambulantní anestezie a anestezie mimo operační sál	1133
79.1	Zajištění bezpečnosti ambulantní péče	1133
79.2	Management krizových situací	1134
79.3	Výběr pacientů pro ambulantní anestezii	1134
79.4	Výběr vhodného chirurgického výkonu	1135
79.5	Perioperační management	1135
79.6	Propuštění pacienta do domácí péče	1139
80	Neuroanestezie	1142
80.1	Specifika anestezie v neurochirurgii	1142
80.2	Typy výkonů a jejich specifika	1153
81	Anestezie u neuroradiointervenčních výkonů	1161
81.1	Nejčastější typy výkonů	1161
81.2	Předoperační vyšetření	1162
81.3	Předanestetické vyšetření	1163
81.4	Vedení anestezie	1163
82	Anestezie v hrudní chirurgii	1166
82.1	Předoperační rozvaha a vyšetření v hrudní chirurgii	1166
82.2	Volba způsobu anestezie	1170
82.3	Úvod do anestezie	1171
82.4	Polohování	1171
82.5	Vedení anestezie	1171
82.6	Monitorace	1172
82.7	Spektrum výkonů hrudní chirurgie	1172
82.8	Rozsah operačních výkonů a anesteziologické postupy	1173
83	Anestezie v bronchologii	1177
83.1	Přidružená onemocnění	1177
83.2	Regionální anestezie a analgosedace	1177
83.3	Specifika anestezie v bronchologii	1178
83.4	Technika celkové anestezie	1178
83.5	Zajištění dýchacích cest	1178
83.6	Ventilace a oxygenace	1178
83.7	Specifika u jednotlivých výkonů	1179

83.8	Komplikace	1180
83.9	Pooperační zotavení	1180
84	Anestezie v cévní chirurgii	1182
84.1	Pacienti	1182
84.2	Karotidy	1183
84.3	Onemocnění končetinových tepen	1187
84.4	Výdutě a uzávěrová onemocnění břišní aorty	1189
84.5	Akutní tepenné uzávěry	1194
85	Anestezie v kardiochirurgii	1196
85.1	Anestezie u operací pro ischemickou chorobu srdeční	1196
85.2	Chlopenní vady	1205
85.3	Vrozené vývojové vady v dospělosti	1214
85.4	Mechanické podpory oběhu a extrakorporální podpory dýchání	1219
85.5	Anesteziologické postupy při výkonech na hrudní aortě a při hluboké hypotermii	1229
86	Kardioanestezie vrozených srdečních vad a anestezie u nesrdečních operací pacientů s vrozenými srdečními vadami	1238
86.1	Přehled vrozených srdečních vad	1238
86.2	Incidence vrozených srdečních vad	1239
86.3	Dětský pacient	1240
86.4	Klinická klasifikace vrozených srdečních vad	1244
86.5	Obecné perioperační anestetické a chirurgické úvahy	1247
86.6	Anesteziologická strategie u vrozených srdečních vad	1253
86.7	Management mimotělního oběhu pro vrozené srdeční vady	1256
86.8	Management po ukončení mimotělního oběhu	1259
86.9	Anestezie dětí s vrozenými srdečními vadami u nekardiologických výkonů	1259
87	Specifika anesteziologické péče v podmínkách humanitární mise ...	1268
87.1	Politický a bezpečnostní kontext	1268
87.2	Geografický, přírodní a klimatický kontext	1269
87.3	Kulturní a religiózní kontext	1269
87.4	Jazykové a komunikační překážky	1269
87.5	Omezené personální zabezpečení	1270
87.6	Omezené technické a materiální vybavení	1270
87.7	Medicínská specifika	1270
V KOMPLIKACE ANESTEZIOLOGICKÉ PÉČE		
88	Nejčastější život ohrožující komplikace na operačním sále	1275
88.1	Několik obecných rad před příchodem na operační sál	1275
88.2	Akutní ischemie myokardu	1276
88.3	Anafylaxe	1277
88.4	Asfyxie	1278

88.5	Hyperkalemie	1280
88.6	Hypertenze na operačním sále	1281
88.7	Hypoglykemie	1282
88.8	Hypotenze na operačním sále	1283
88.9	Hypoxemie během selektivní ventilace (OLV)	1284
88.10	Nedefibrilovatelná zástava oběhu – asystolie/bezpulzová elektrická aktivita (BEA)	1285
88.11	Defibrilovatelná zástava oběhu – VT/VF	1287
88.12	Vzduchová embolie během anestezie	1288
88.13	Prodloužené buzení z anestezie	1289
88.14	Totální spinální anestezie	1289
89	Nejčastější respirační komplikace na operačním sále	1291
89.1	Přehled nejčastějších respiračních komplikací	1291
89.2	Obecný algoritmus řešení peroperačně vzniklé respirační komplikace	1291
89.3	Endobronchiální intubace	1294
89.4	Laryngospasmus	1294
89.5	Bronchospasmus	1295
90	Neurologické komplikace anestezie	1299
90.1	Vědomí a celková anestezie	1299
90.2	Základní neurologické komplikace celkové anestezie	1300
90.3	Postup pro vyšetření pacienta probírajícího se z celkové anestezie	1301
91	Pooperační delirium a pooperační kognitivní dysfunkce	1307
91.1	Patofyziologie	1308
91.2	Rizikové faktory	1308
91.3	Diagnostika	1309
91.4	Prevence a léčba	1310
92	Zástava oběhu na operačním sále	1312
92.1	Definice a nejčastější příčiny zástavy oběhu na operačním sále	1312
92.2	Kardiopulmonální resuscitace v podmínkách operačního sálu	1313
92.3	Předpoklad úspěšnosti KPR	1326
93	Alergie, anafylaxe	1329
93.1	Základní pojmy	1329
93.2	Alergie	1329
93.3	Anafylaxe, perioperační anafylaxe	1330
94	Maligní hypertermie	1338
94.1	Definice a etiologie	1338
94.2	Klinické příznaky	1339
94.3	Léčba	1340
94.4	Co dělat v případě podezření na možný vznik maligní hypertermie?	1341

95	Komplikace použití regionální anestezie	1343
95.1	Komplikace podání lokálních anestetik	1343
95.2	Komplikace neuroaxiálních blokády	1345
95.3	Komplikace periferních blokády	1347
96	Život ohrožující krvácení	1350
96.1	Život ohrožující krvácení obecně a jeho management s využitím POC testů	1350
96.2	Život ohrožující krvácení obecně a jeho management při nedostupnosti POC testů	1351
96.3	Krvácení způsobené léky a specifická terapie	1352
96.4	Krvácení z důvodů diseminované intravaskulární koagulopatie/konzumpce (DIK) a specifická terapie	1353
97	Život ohrožující stavy v porodnici	1356
97.1	Hypertenze v těhotenství	1356
97.2	Preeklampsie	1357
97.3	Eklampsie	1359
97.4	HELLP syndrom	1361
97.5	Syndrom aortokavální komprese	1362
97.6	Embolizace plodovou vodou	1362
97.7	Peripartální krvácení	1365
	Appendix 1 – Systematický popis EKG křivky	1372
	Appendix 2 – Systematický popis rentgenového snímku	1375
	Seznam zkratk	1378
	Rejstřík	1397
	Souhrn/Summary	1416